

HRVATSKA FILOZOFIJA I ZNANOST: JUČER, DANAS, SUTRA
Zbornik radova sa znanstvenih skupova projekta *Hrvatska filozofija i
znanost u europskom kontekstu između 12. i 20. stoljeća*

Izdavač

Institut za filozofiju, Zagreb, Ulica grada Vukovara 54

Za izdavača

Filip Grgić

Recenzenti

Davor Balić

Stipe Kutleša

Anto Mišić

Ivana Skuhala Karasman

Lektor

Alemko Gluhak

Korektor

Tomislav Portada

Dizajn korica

Marin Martinić Jerčić

Grafička priprema

D.S.M.-GRAFIKA, Zagreb

Tisak

Grafomark d.o.o.

ISBN 978-953-7137-56-4

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001016972.

Knjiga je tiskana uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

HRVATSKA FILOZOFIJA I ZNANOST: JUČER, DANAS, SUTRA

Zbornik radova sa znanstvenih skupova projekta
*Hrvatska filozofija i znanost u europskom kontekstu
između 12. i 20. stoljeća*

Uredile:

ERNA BANIĆ-PAJNIĆ, MIHAELA GIRARDI-KARŠULIN,
SNJEŽANA PAUŠEK-BAŽDAR I ŽELJKA METESI DERONJIĆ

Institut za
filozofiju

Zagreb, 2019.

Sadržaj

Predgovor	VII
<i>Erna Banić-Pajnić</i> Značajke platonizma u Hermana Dalmatina i Frane Petrića s posebnim obzirom na recepciju <i>Timeja</i>	1
<i>Mihaela Girardi-Karšulin</i> Koje autore podrazumijeva Antun Medo pod skupnim nazivom <i>communis ratio philosophandi</i> ?	19
<i>Vanja Flegar</i> Korespondencija Andrije Dudića	29
<i>Mihaela Girardi-Karšulin</i> Raguseiusovo tumačenje predmeta prirodne filozofije i konsekvencije koje iz toga proizlaze za 'znanost o nebu'	47
<i>Snježana Paušek-Baždar</i> Materijalna i duhovna komponenta u razvitku kemije	57
<i>Pavo Barišić</i> Filozofija politike Pavla Vuk-Pavlovića	81
<i>Ivan Bekavac Basić</i> Jedna marksističko-lenjinistička, odnosno staljinistička kritika filozofske misli u staroj Jugoslaviji	131
<i>Marija Buzov</i> Počeci znanstvenoistraživačkog rada na području arheologije	149
<i>Vanja Flegar i Martin Kuhar</i> Razvoj povijesti znanosti u kemiji i medicini od početka 20. stoljeća do danas	183
<i>Ivan Reljić</i> Oživljavanje znanstvene baštine korištenjem novih tehnologija	203
Prilog	215

Predgovor

Projekt *Croatian philosophy and science in the european context between 12th and 20th century* (Hrvatska filozofija i znanost u europskom kontekstu između 12. i 20. stoljeća) financirala je Hrvatska zaklada za znanost od 2014. godine. Na projektu je angažirano osmero suradnika, pet filozofa (voditeljica projekta prof. dr. sc. Erna Banić-Pajnić, potom prof. dr. sc. Mihaela Girardi-Karšulin, prof. dr. sc. Pavo Barišić, dr. sc. Željka Metesi Deronjić, dr. sc. Bruno Ćurko) te troje prirodoslovaca (prof. dr. sc. Snježana Paušek-Baždar, akademik Nenad Trinajstić i jedna znanstvena novakinja, doktorandica Vanja Flegar). Od početka rada na projektu suradnici rezultate svojih istraživanja provedenih u okviru rada na projektu prezentiraju na znanstvenim skupovima koji se održavaju svake godine pod naslovom *Hrvatska filozofija i znanost: jučer, danas, sutra*. Dosad su pod tim naslovom održana tri znanstvena skupa te su objavljene tri knjižice sažetaka.

Od prvog skupa organiziranog 2015. godine nastojali smo da na tim znanstvenim skupovima, osim suradnika na projektu, svojim izlaganjima sudjeluju i ostali pripadnici hrvatske akademske zajednice zainteresirani za istraživanje hrvatske filozofije i različitih znanstvenih područja, dakle za teme vezane uz temu projekta u razdoblju na koje se projekt odnosi. Neka od tih izdanja objavljujemo u ovom zborniku. Teme tekstova objavljenih u zborniku osim na filozofiju, odnose se tako na različita područja znanosti.

Ipak su u zborniku zastupljeni uglavnom tekstovi suradnika na projektu koji su nastali kao rezultat njihova rada na projektu. U tim tekstovima obrađene teme vezane su prije svega uz istraživanje djela značajnih hrvatskih filozofa i znanstvenika te na razmjenu filozofskih, prirodnofilozofskih i prirodoslovnih ideja hrvatskih i europskih filozofa i učenjaka u razdoblju od osam stoljeća. Nadamo se da se iz tih tekstova jasno iščitava veličina i važnost doprinosa hrvatskih filozofa i znanstvenika različitih područja razvitku europske kulture.

Urednice

